



KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 30.7.2004
KOM(2004) 535 v konečnom znení

Návrh

ROZHODNUTIA RADY

**povoľujúce Rakúsku uplatňovať opatrenie, ktoré sa odchyľuje od článku 21 Šiestej
smernice 77/388/EHS o zosúladení zákonov členských štátov o daniach z obratu**

(predložená Komisiou)

ODÔVODNENIE

1. Podľa článku 27 Šiestej smernice Rady zo 17. mája 1977 o zosúladiení zákonov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – Jednotný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ hodnotenia,¹ Rada, jednajúca jednomyselne na základe návrhu Komisie, môže povoliť ktorémukoľvek členskému štátu zaviesť špeciálne opatrenia na odchýlenie sa od ustanovení smernice, za účelom zjednodušiť proces účtovania daní alebo predísť určitým druhom daňových únikov alebo vyhýbaniu sa plateniu daní.
2. V žiadosti, predloženej Komisii a zaevidovanej Generálnym sekretariátom Komisie dňa 03.03.2004, rakúska vláda požiadala o povolenie zaviesť tri opatrenia, ktoré sa odchyľujú od článku 21(1) (a) smernice 77/388/EHS.
3. V súlade s článkom 27(2) Šiestej smernice, Komisia informovala ostatné členské štáty o žiadosti rakúskej vlády listom z 26.03.2004 a listom z 30.03.2004 Komisia informovala Rakúsko, že má všetky informácie, ktoré považuje za potrebné pre posúdenie žiadosti.
4. Článok 21(1) smernice 77/388/EHS, v znení článku 28g spomenutej smernice, stanovuje, že podľa interného systému daňovník, ktorý dodáva tovar alebo služby podliehajúce dani, je obyčajne povinný platiť daň z pridanej hodnoty (DPH).
5. Účelom odchýlenia sa od právnej normy, o ktoré požiadalo Rakúsko, je zabezpečiť, aby bol príjemca zodpovedný za nezaplatenú daň z pridanej hodnoty v troch špecifických prípadoch: Po prvé, pri dodávke tovaru, ktorý poskytuje jeden platca DPH ako záruku druhému platcovi DPH pri realizácii tejto záruky; po druhé, pri dodávke tovaru, ktorá nasleduje po postúpení výhrady vlastníckeho práva na nadobúdateľa a výkone tohto práva nadobúdateľom; a po tretie, pri zaobstaraní nehnuteľného majetku v prípade súdneho predaja vo verejnej dražbe inému platcovi DPH, ak sa dodávateľ rozhodol pre zdaňovanie podľa článku 13 C Šiestej smernice. Požadované opatrenia je potrebné považovať za opatrenia, ktoré slúžia na predchádzanie určitým typom daňových únikov a vyhýbaniu sa plateniu daní v uvedených sektoroch.
6. Tovar sa často dodáva ako záruka jedného platcu DPH druhému pri realizácii ručenia. To zvyčajne odráža situáciu, keď má dodávajúci ručiteľ obmedzenú schopnosť vyrovnáť svoje dlhy, vrátane daňových dlhov. Keď prijímajúci nadobúdateľ záruky uplatní svoje práva a predá záruku tretej strane, tento predaj tiež vytvára dodávku od ručiteľa nadobúdateľovi záruky. V tomto prípade nadobúdateľ záruky profituje z príjmov z predaja tovaru, ktorý slúži ako záruka, aj z odpočtu vstupnej dane z prevodu z ručiteľa na seba a zvyčajne nezaplatí ručiteľovi daň z obratu splatnú pri dodaní tovaru. Dokonca aj keď sa časť príjmov z predaja presunie na ručiteľa, stále neexistuje žiadna garancia, že použije tieto príjmy na zaplatenie dane z obratu. V skutočnosti sa v mnohých prípadoch vyskytli straty DPH, keď nadobúdateľovi záruky nemohlo byť odoprené jeho právo na odpočet a dodávajúci ručiteľ nemohol byť braný na zodpovednosť, pretože bol nesolventný

¹ Ú. v. EÚ L 145, 13.6.1977, s.1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2003/92/ES (Ú. v. EÚ L 260, 11.10.2003, s. 8)

alebo zmizol. Počet takýchto prípadov bráni rakúskej daňovej správe prijať výlučne finančné a nefinančné opatrenia, zamerané na zvýšenie administratívneho dohľadu nad obchodovaním. Tieto opatrenia by boli nedostatočné, pretože rakúska daňová správa by nebola schopná identifikovať tak veľký počet neplatiacich subjektov, resp. ich identifikuje príliš neskoro, aby mohla vymáhať stratenú DPH. Rozmer problémov, na ktoré narazila rakúska správa, vyžaduje právne opatrenia. Predpokladaná povinnosť príjemcu zaplatiť DPH sa týka iba tých podnikateľov, ktorí zvyčajne môžu uplatňovať svoje právo na odpočet, a netýka sa súkromných osôb. Podobné odchýlenie od právnej normy už bolo povolené Nemecku (Rozhodnutie Rady 2002/439/ES z 2. júna 2002 – Úradný vestník EÚ L 151/12 z 11. júna 2002).

7. Druhý scenár sa týka dodávky tovaru, ktorá nasleduje po postúpení výhrady práva vlastníctva na nadobúdateľa a výkone tohto práva nadobúdateľom: V prípadoch, keď má kupujúci schopnosť vyrovnáť svoje dlhy za nákup tovaru, dodávateľ tovaru si môže vyhradiť vlastnícke právo a postúpiť právo na výkon tejto výhrady a nárok na kúpnu cenu tretej strane, zvyčajne banke, ako záruku za pôžičku, ktorú tretia strana poskytla kupujúcemu. Ak kupujúci tovaru prestane splácať svoje dlhy vyplývajúce z pôžičky, banka si uplatní svoje právo vlastníctva; toto zahŕňa dodávku tovaru od pôvodného kupujúceho banke. V takomto prípade by banka zvyčajne nezaplatila pôvodnému kupujúcemu daň z obratu, splatnú pri dodaní tovaru, ale použila by ju na vyrovnanie pôvodného dlhu kupujúceho, ktorý vyplýva z pôžičky, s dôsledkom, že rakúske finančné úrady nemôžu vymáhať DPH od pôvodného kupujúceho. Dokonca aj keby sa časť príjmov z predaja presunula na pôvodného kupujúceho, stále neexistuje žiadna záruka, že použije tieto príjmy na zaplatenie dane z obratu. Preto je tento druhý scenár podobný, ako vyššie uvedená realizácia záruky. V skutočnosti vo väčšine týchto scenárov sú pôvodní kupujúci nesolventní alebo zmiznú skôr, než ich rakúska daňová správa dokáže identifikovať a vymáhať DPH.
8. Tretí scenár sa týka obstarania nehnuteľného majetku, predaného v rámci verejnej dražby inému platcovi DPH v priebehu súdnej likvidácie podniku, ktorý vlastnil nehnuteľný majetok. Ide o prípady, keď sa dodávateľ rozhodol pre daňovú povinnosť, hoci v čase obstarania nebol v takom finančnom postavení, aby mohol zaplatiť daňovému úradu daň, ktorú vyfaktúroval kupujúcemu. Kupujúci si zvyčajne môže uplatniť svoje právo na odpočet a dodávateľ nezaplatí finančným úradom žiadnu DPH. V dôsledku toho veriteľa predávajúceho dostanú od dlžníka späť viac peňazí, než by dostali, ak by bol predaj oslobodený od DPH. Tým sú znevýhodnené finančné orgány, lebo nemôžu vymáhať DPH od dodávateľa, ktorý medzitým vyhlásil platobnú neschopnosť. Rozmer problému, na ktorý narazila rakúska správa, si vyžaduje právne opatrenia. Nehnuteľný majetok je tovar vysokej hodnoty; takže aj zdaniteľná suma a straty pokiaľ ide o DPH – dokonca pri jedinej transakcii – sú zvlášť vysoké. Zrušenie možnosti poskytnúť obstaranie zdaniteľného nehnuteľného majetku nie je riešením. Hodnota nehnuteľného majetku zvyčajne obsahuje skrytú DPH a zachovanie možnosti výberu je preto nevyhnutné pre zachovanie neutrálneho systému DPH. Na základe týchto skutočností sa zdá, že predpokladaná povinnosť príjemcu zaplatiť DPH je v skutočnosti najvhodnejším riešením v špecifických situáciách a kvôli zvlášť vysokému riziku, ktoré je s tým spojené. Požadované odchýlenie od normy zabráni strate DPH, pretože finančné úrady nezaplatia DPH jednému zo zainteresovaných podnikateľských subjektov. Toto riešenie tiež bráni dvojitej daňovej povinnosti dodávateľa a príjemcu, ktorá by mohla zahŕňať vyššie ekonomické riziko pre príjemcu, ak je spoločne zodpovedný. Riešenie zbavuje

finančné úrady únavných procedúr vymáhania, ktoré by sa mohli obrátiť na príjemcu iba vtedy, ak by sa vymáhanie od dodávateľa ukázalo ako nemožné. To činí finančnú povinnosť tretej osoby, akou je notár, výsledkom ktorej sú zvyčajne vyššie poplatky pre dodávateľa a príjemcu, zbytočnou. Keďže v praxi sa bude odchýlenie od normy týkať iba dodávok medzi daňovníkmi, obmedzuje sa len na špecifické prípady; v skutočnosti voľba urobiť dodávku zdaniiteľnou sa používa iba, keď príjemca môže zvyčajne uplatňovať svoje právo na odpočet. Podobné odchýlenia od normy už boli povolené Nemecku (Rozhodnutia Rady 2002/439/ES z 2. júna 2002 – Ú. v. EÚ L 151/12 z 11. júna 2002 a 2004/291/ES z 30. marca 2004 – Ú. v. EÚ L 94/59 z 30. marca 2004).

ROZHODNUTIA RADY

povoľujúce Rakúsku uplatňovať opatrenie, ktoré sa odchyľuje od článku 21 Šiestej smernice 77/388/EHS o zosúladení zákonov členských štátov o daniach z obratu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na šiestu smernicu Rady (77/388/EHS) zo 17. mája 1977 o zosúladení zákonov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ hodnotenia² a najmä na jej článok 27, odstavec 1,

so zreteľom na návrh Komisie³,

keďže:

- (1) v žiadosti, predloženej Komisii a zaevidovanej Generálnym sekretariátom Komisie dňa 03.03.2004, rakúska vláda požiadala o povolenie zaviesť tri opatrenia, ktoré sa odchyľujú od článku 21(1) (a) smernice 77/388/EHS,
- (2) účelom odchýlenia od právnej normy, o ktoré požadovalo Rakúsko, je zabezpečiť, aby bol príjemca zodpovedný za nezaplatenú daň z pridanej hodnoty v troch špecifických prípadoch: Po prvé, pri dodávke tovaru, ktorý poskytuje ako záruku jeden platca DPH druhému pri realizácii tejto záruky; po druhé, pri dodávke tovaru, ktorá nasleduje po postúpení výhrady práva vlastníctva na nadobúdateľa a výkone tohto práva nadobúdateľom; a po tretie, pri zaobstaraní nehnuteľného majetku v rámci súdneho predaja vo verejnej dražbe inému platcovi DPH, ak sa dodávateľ rozhodol pre zdaňovanie podľa článku 13 C Šiestej smernice. Požadované opatrenia je potrebné považovať za opatrenia, ktoré slúžia na predchádzanie určitým typom daňových únikov a vyhýbaniu sa plateniu daní v uvedených sektoroch,
- (3) keď jeden platca DPH dodáva tovar druhému, ktorý slúži ako záruka pri realizácii ručenia, zvyčajne je to odraz situácie, keď má ručiteľ dodávajúci tovar obmedzenú schopnosť vyrovnať svoje dlhy, vrátane svojich daňových dlhov. Keď nadobúdateľ záruky, ktorý prijal tovar, uplatní svoje práva a predá záruku tretej strane, tento predaj tiež vytvára dodávku od ručiteľa nadobúdateľovi záruky. Pri takýchto scenároch sa v mnohých prípadoch vyskytli straty DPH, pretože nadobúdateľovi záruky nemohlo byť odoprené jeho právo na odpočet a dodávajúci ručiteľ nemohol byť braný na zodpovednosť, pretože bol insolventný alebo zmizol. Rozmer problémov, na ktoré

² Ú. v. EÚ L 145, 13.06.1977, s. 1., smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2003/92/ES (Ú. v. EÚ L 260, 11.10.2003, s. 8).

³ Ú. v. EÚ C , , s. .

narazila rakúska správa, vyžaduje právne opatrenia. Predpokladaná povinnosť príjemcu zaplatiť DPH sa týka iba tých podnikateľov, ktorí zvyčajne môžu uplatňovať svoje právo na odpočet, a netýka sa súkromných osôb. Podobné odchýlenie od právnej normy už bolo povolené Nemecku (Rozhodnutie Rady 2002/439/ES z 2. júna 2002⁴),

- (4) v prípadoch, keď má kupujúci tovaru obmedzenú schopnosť vyrovnat' svoje dlhy za kúpu, dodávateľ tovaru si vyhradí vlastnícke právo a môže postúpiť právo na realizáciu tejto výhrady, ako aj nárok na kúpnu cenu, na tretiu stranu, zvyčajne banku, ako ručenie za pôžičku, ktorú poskytla banka kupujúcemu. Ak kupujúci tovaru prestane uhrádzať svoje dlhy, vyplývajúce z pôžičky, banka si uplatní svoje právo vlastníctva; to zahŕňa dodávku tovaru od pôvodného kupujúceho banke. V takomto prípade banka zvyčajne nezaplatí pôvodnému kupujúcemu daň z obratu splatnú pri dodávke, ale použije ju na vyrovnanie dlhu pôvodného kupujúceho, ktorý vyplýva z pôžičky, s dôsledkom strát DPH pre finančné úrady, pretože pôvodní kupujúci sú zvyčajne nesolventní alebo zmizli predtým, než ich môže daňová správa identifikovať a vymáhať DPH. Preto je tento scenár podobný ako vyššie uvedená realizácia záruky,
- (5) straty DPH sa tiež vyskytli v prípadoch obstarania nehnuteľného majetku, ktorý bol predaný vo verejnej dražbe inému platcovi DPH v priebehu súdnej likvidácie podniku, ktorý vlastnil nehnuteľný majetok a keď sa dodávateľ rozhodol pre daňovú povinnosť, hoci v čase dodávky nebol vo finančnom stave zaplatiť daňovému úradu daň, ktorú faktúroval kupujúcemu. Kupujúci si zvyčajne mohol uplatniť svoje právo na odpočet a dodávateľ nezaplatil DPH finančnému úradu. Rozmer problému, na ktorý narazila rakúska správa, si vyžaduje právne opatrenia. Nehnuteľný majetok je tovar vysokej hodnoty; takže aj zdaniteľná suma a straty pokiaľ ide o DPH – dokonca pri jedinej transakcii – sú zvlášť vysoké. Hodnota nehnuteľného majetku zvyčajne obsahuje skrytú DPH a zachovanie možnosti voľby je preto nevyhnutné pre zachovanie neutrálneho systému DPH. Na základe týchto skutočností sa zdá, že predpokladaná povinnosť príjemcu zaplatiť DPH je v skutočnosti najvhodnejším riešením v špecifických situáciách a kvôli zvlášť vysokému riziku, ktoré je s tým spojené. Požadované odchýlenie od normy zabráni strate DPH, pretože finančné úrady nezaplatia DPH jednému zo zainteresovaných podnikateľských subjektov. Toto riešenie tiež bráni dvojitej daňovej povinnosti dodávateľa a príjemcu, ktorá by mohla zahŕňať vyššie ekonomické riziko pre príjemcu, a zbavuje finančné úrady únavných procedúr vymáhania, keď sa mohli obrátiť na príjemcu iba vtedy, keď sa vymáhanie od dodávateľa ukázalo ako nemožné. Taktiež ruší finančnú zodpovednosť tretej osoby, akou je notár, ktorej výsledkom by boli vyššie poplatky pre dodávateľa a prijímateľa. Keďže v praxi sa bude odchýlenie od právnej normy týkať iba dodávok medzi daňovníkmi, obmedzuje sa na špecifické prípady. Podobné odchýlenia od právnej normy už boli povolené Nemecku (Rozhodnutia Rady 2002/439/ES z 2. júna 2002⁵ a 2004/291/ES z 30. marca 2004⁶),
- (6) uvedené odchýlenie od právnej normy nemá účinok na výšku dane z pridanej hodnoty splatnej v štádiu konečnej spotreby a nemá žiaden nepriaznivý dopad na vlastné zdroje Európskych spoločenskíev z dane z pridanej hodnoty,

⁴ Ú. v. EÚ L 151, 11.06.2002, s. 12

⁵ Ú. v. EÚ L 151, 11.06.2002, s. 12

⁶ Ú. v. EÚ L 94, 30.03.2004, s. 59

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Odchýlením sa od článku 21(1)(a) smernice 77/388/EEC, v znení článku 28g tejto smernice, sa týmto Rakúsku povoľuje určiť príjemcu dodávky tovaru, podľa článku 2 tohto rozhodnutia, za osobu zodpovednú za zaplatenie dane z pridanej hodnoty.

Článok 2

V nasledujúcich prípadoch možno príjemcu dodávky určiť za osobu, ktorá je zodpovedná za zaplatenie dane z pridanej hodnoty:

1. Dodávka tovaru, ktorá slúži ako záruka jedného platcu DPH druhému pri realizácii tejto záruky;
2. Dodávka tovaru, ktorá nasleduje po postúpení výhrady práva vlastníctva na nadobúdateľa a výkone tohto práva nadobúdateľom;
3. Obstaranie nehnuteľného majetku, ktorý bol predaný vo verejnej dražbe inému platcovi DPH v priebehu súdnej likvidácie podniku, ktorý vlastnil predaný nehnuteľný majetok, ak dodávateľ uplatnil svoje právo na zdanenie dodávky.

Článok 3

Platnosť tohto rozhodnutia uplynie 31. decembra 2008.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené pre Rakúsko.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*